

Fasta och nattbön under ramadan

Publicerad: 18 July 2010

All lovprisan tillhör Allāh och må välsignelser och frid vara över Allāhs sändebud, hans familj, hans följeslagare och dem som följer hans vägledning.

Detta är en kort utläggning om förtjänsten med att fasta och be under fastemånadens nätter samt förtjänsten med att tävla om att handla gott under den. Här följer även en förklaring av några viktiga regler som många inte är medvetna om.

Allāhs sändebud – över honom vare Allāhs frid och välsignelser – brukade ge följeslagarna de goda nyheterna om anländandet av ramadan. Han informerade dem om att detta är månaden då nådens portar och portarna till Paradiset är öppna samt då portarna till Helvetet är stängda. Under denna månad är djävularna fastkedjade. Han har sagt:

Under den första natten i ramadan öppnas portarna till Paradiset och inte en enda av dem är stängda, och portarna till Helvetet är stängda och inte en enda av dem är öppna. Djävularna är fastkedjade och en utropare kallar och säger: 'Du som söker det goda! Kom fram [med ditt goda]. Och du som söker det onda! Avhåll dig själv.' Allāh har människor som Han frigör från Elden och det sker under varje natt [i Ramadan]. [1]at-Tirmithi 682 och Ibn Mājah 1642

Han har även sagt:

Månaden Ramadan har kommit till er alla. Det är en månad med välsignelser. Allāh täcker er under den. Han sänder ned nåd, stryker ut synd och besvarar åkallan. Allāh ser hur ni tävlar i gott under den och Han berättar stolt för änglarna om er alla. Visa därför Allāh godhet från er själva. För sannerligen är den olycklige den som är eftersatt från Allāhs nåd under den [Ramadan]. [2]Majma'us-Zawa 3:142

Han har även sagt:

Den som fastar med tro och hopp om belöningar, denne kommer att förlåtas för alla sina tidigare synder. Den som står upp [för bön under natten] under Ramadan med tro och hopp om belöningar, denne kommer att förlåtas för alla sina tidigare synder. Den som står upp [för bön under natten] under Allmaktens Natt med tro och hopp om belöningar, denne kommer att förlåtas alla sina tidigare synder. [3]al-Bukhāri 2014 och Muslim 759–760

Han har även berättat att Allāh sagt:

Varje [god] handling från Adams söner kommer att belönas tiofaldigt upp till sjuhundrafaldigt, utom fastan. För sannerligen är den för Mig och Jag kommer att ge belöningar för den. Denne [den fastande] lämnar sina begär, sin mat och sin dryck för Min skull." [Profeten fortsatte:] "Den fastande har två tidpunkter för glädje. Denne gläds när fastan bryts och denne gläds när denne möter Herren. Och sannerligen är den dåliga lukt från den fastandes mun bättre hos Allāh än doften från mysk. [4]al-Bukhārī 1904 och Muslim 161/1151

Ahādīth om förtjänsten i fastan och att be under ramadan är många.

Därför bör en muslim dra nytta av denna möjlighet, som är Allāhs välsignelse över denne genom att låta denna få ta del av ramadan. Därmed bör denne skynda sig att till att lyda [Allāh] och denne bör undvika de onda handlingarna. Denne bör kämpa hårt för att göra allt som Allāh har gjort obligatoriskt för denne, speciellt de fem bönerna, som är islams pelare. Bönen är den största skyldigheten efter de båda vittnesmål om tro. Därför måste varje muslimsk man och kvinna vara noga med bönerna och med ödmjukhet och lugn be dem i tid.

En av de viktigaste skyldigheterna för män är att be med församligen i Allāhs Hus [moskén]. Allāh har beordrat att de skall uppresas och att Hans namns skall nämnas [eller åminnas]. Allāh har sagt.

Förrätta din andakt inför din Herre med ödmjukhet; fall ned på ditt ansikte [inför Honom] och böj ditt huvud tillsammans med dem böjer sina huvuden [i bön]. [5]Koranen 2:43

Och Han den Upphöjde har sagt:

Förrätta regelbundet [de dagliga] bönerna och [särskilt] den bön som har en central plats och res er i from ödmjukhet inför Gud. [6]Koranen 2:238

Och Han den Allsmäktige har sagt:

Det skall gå de troende väl i händer; de som ber med ödmjukt sinne. [7]Koranen 23:1–2

Allāh fortsätter i samma sura tills Han säger:

Och som slår vakt om bönen. De är arvtagarna som skall ta paradiset i arv och där skall förbli till evig tid. [8]Koranen 23:9–11

Profeten – över honom vare Allāhs frid och välsignelser – har sagt:

Det förbund som separerar mellan oss och dem är bönen. Så den som överger den har inte trott. [9]at-Trimithi 2621

Den största skyldigheten efter bönen är betala allmosan. Allāh den Allsmäktige säger:

Men inga andra påbud gavs dem än att dyrka Gud med ren och uppriktig tro liksom de som i gågna tider sökte sanningen, och att förrätta bönen och att hjälpa de behövande. Detta är den sanna, i människans natur nedlagda religionens klara och evigt giltiga [påbud]. [10]Koranen 98:5

Sannerligen bevisar Allāhs ädla skrift och profetens – över honom vare Allāhs frid och välsignelser – sunnah att den som inte betalar allmosa för sina tillgångar kommer att straffas under Återuppståndelsens Dag.

Den viktigaste frågan efter bönen och allmosan är fastan under Ramadan. Den är en av islams fem pelare som omnämns i profetens – över honom vare Allāhs frid och välsignelser – uttalande:

Islām är byggt på fem pelare: vittnesmålet om att ingen har rätt att bli dyrkad utom Allāh och att Muhammad är Allāhs sändebud, förrättandet av bönen, betalning av allmosa, fastan under Ramadan och vallfärdentill Huset [Ka'bah]. [11]al-Bukhāri 98:5

En muslim måste skydda fastan och bönen [under natten] mot ord och handlingar som Allāh har förbjudet. Detta beror på att avsikten med fastan är att lyda Allāh, hedra det ting Han har gjort heligt, tvinga själen att motsäga sig dess begär för att lyda dess Herre och göra den van vid att vara tålmodig i att undvika det som Allāh har förbjudet. Syftet med fastan är inte enbart att lämna mat, dryck och annat som kan bryta den. Dess syften har autentiskt berättats från Allāhs sändebud då han sagt:

Fastan är en sköld. Så om det är en dag då en av er fastar bör denne inte säga oanständiga saker [och] inte heller höja sin röst i ilska. Om någon muntligen antastar denne eller bråkar med denne, då bör denne säga: 'Sannerligen fastar jag.' [12]al-Bukhārī 1904 och Ahmad 6:244

Det har även rapporterats han sagt:

Den om inte överger falskt tal, handlar bedrägligt och betar sig okunnigt, då har Allāh inget behov av att denne överger sin mat och dryck. [13]al-Bukhārī 1903

Med utgångspunkt ibland annat dessa texter blir det klart att den fastande måste akta sig för allt som Allāh har förbjudet denne och vara noggrann med det som Allāh har gjort till en skyldighet. På detta sätt hoppas vi att denne kommer att förlåtas, frihet från Elden och att dennes fasta samt nattbön accepteras.

En muslim måste fasta med tro och hopp om att belönas och inte för att ses eller höras av folket eller för att följa folkets, familjens eller landets vanor. I stället är det obligatoriskt för denne att det som får denne till att fasta är dennes tro på att Allāh har gjort detta till en plikt för denne. Denne bör fasta i hopp om att Herren skall belöna för detta. När denne ber under natten är det även då en skyldighet att göra det med tro och hopp om belöningar, inte av någon annan anledning. Därför har profeten – över honom vare Allāhs frid och välsignelser – sagt:

Den som fastar under Ramadan med tro och hopp om belöningar, denne kommer att förlåtas för alla dennes tidigare synder. Och den som ber [under natten] i Ramadan med tro och hopp om belöningar, denne kommer att förlåtas för alla dennes tidigare synder. Och den som ber [nattetid] under Allmaktens Natt med tro och hopp om belöningar, denne kommer att förlåtas för alla sina tidigare synder. [14]al-Bukhārī 2014 och Muslim 759–760

En av de frågor som människor inte är medvetna om är utlåtande om den fastande som råkar skada sig, får näsblod eller om vatten och ånga oavsiktligen rinner genom dennes hals. Inga av detta bryter fastan. Men den som avsiktligen spy bryter fastan. Anledningen är att profeten – över honom vare Allāhs frid och välsignelser – har sagt:

Den som råkar spy, denne behöver inte ta igen fastan för den dagen. Och den som får sig själv att spy, denne måste ta igen fastan för den dagen. [15]Abū Dawūd 2380

En annan fråga är det som händer den fastande som skjuter upp badet efter sexuell orenhet tills då gryningsbönen börjar och vad vissa kvinnor gör när de skjuter upp badet efter månadsblödningen eller blödningen efter graviditeten till då gryningsbönen börjar, om hon tror att hon är ren innan gryningsbönen. Hon är då fortfarande skyldig att fasta och att hon skjuter upp badet till efter gryningsbönen har börjat hindrar henne inte från att fasta. Hon bör dock inte skjuta upp badet till

soluppgången utan i stället måste hon bada och be innan solen har gått upp. I stället bör hon bada och be gryningsbönen före soluppgången. Detsamma gäller den sexuellt orene. Denne måste bada och be gryningsbönen innan solen har gått upp. Man måste skynda sig att göra detta för att kunna be gryningsbönen med församligen.

Något som inte ogiltiggör fastan är blodprov eller injektioner, så länge syftet inte är att få näring. Om det går är det dock bättre och säkrare att skjuta upp detta till kvällstid. Anledningen är att profeten – över honom vare Allāhs frid och välsignelser – har sagt: ”Lämna det som gör er tveksamma till förmån för det som inte gör er tveksamma.” [16]al-Bukhāri 2518 Han har även sagt: ”Den som undviker de tveksamma frågorna har sannerligen gjort sin religion och heder fri [från klander].” [17]al-Bukhāri 52 och Muslim 1599

En av de frågor som människor inte är medvetna om är avsaknandet av lugn i bönen, oberoende av om det är en obligatorisk eller frivillig bön. Autentiska ahādīth från Allāhs sändebud – över honom vare Allāhs frid och välsignelser – bevisar att lugn i bönen är en av bönens pelare. Bönen är inte giltig utan det. Detta betyder att man har stillhet och ödmjukhet och inte skyndar sig i bönen. På detta sätt återvänder varje led [till sin plats]. Många ber tarāwīh under Ramadan på ett sätt så att de inte förstår den [recitationen] och de har heller inte lugn i den. I stället hackar de den som en kycklinghackar. Bön som bes på detta sätt är inte giltig och den som ber på detta sätt är en syndare som inte kommer att belönas.

Somliga tror att det inte är tillåtet att be mindre än tjugo böncykler under tarāwīh. Av misstag tror likaså vissa att det inte är tillåtet att be mer än elva eller tretton böncykler under tarāwīh. Detta är ett felaktigt tankesätt och det är ett misstag som motsäger sig bevisen.

Sannerligen, autentiska ahādīth från Allāhs sändebud – över honom vare Allāhs frid och välsignelser – visar att nattbönen är en ledig fråga. Det finns ingen orörlig gräns som det inte är tillåtet att överträda. I stället är det bekräftat från profeten – över honom vare Allāhs frid och välsignelser – att han brukade be elva och ibland tretton böncykler under natten. Ibland brukade han be mindre än det, både under Ramadan och vid andra tidpunkter. När han tillfrågades om nattbönen sade han:

I grupper om två, i grupper om två. När en av er sedan fruktar att morgonen kommer ber denne en böncykel som kommer att vara witr för det som denne har bett. [18]al-Bukhāri 990 och Muslim 749

Äktheten i denna hadīth råder det enighet om.

Profeten – över honom vare Allāhs frid och välsignelser – fastslog inte ett visst antal böncykler, varken under Ramadan eller vid någon annan tidpunkt. Under ‘Umars tid bad följeslagarna därför ibland 23 böncykler och ibland elva böncykler. Detta har bekräftats från ‘Umar – må Allāh vara nöjd med honom – och följeslagarna under hans tid.

Några av salaf – må Allāh vara nöjda med dem – brukade be 36 böncykler under Ramadan för att sedan be tre böncykler som witr. Vissa bad 41 böncykler. Shaykh ul-Islām ibn Taymiyyah – må Allāh vara honom nådig – berättade detta om dem och han har sagt att denna fråga är flexibel

[det är lätt]. Han har även nämnt att det är bättre för den som förlänger sin recitation, sina bugningar och nedfallanden att minska antalet böncykler; och den som förkortar recitationen, bugningarna och nedfallanden bör öka antalet böncykler. Detta är innebörden av hans uttalande.

Den som lägger vikt vid profetens – över honom vare Allāhs frid och välsignelser – sunnah kommer att förstå att det som är bäst är att be elva eller tretton böncykler under Ramadan och andra tidpunkter. Anledningen är att det är enligt profetens – över honom vare Allāhs frid och välsignelser – praktiserande under de flesta situationer [vad han vanligtvis brukade göra]. Ber någon mer, då finns det inget skadligt eller ogillat i det. Detta har nämnts tidigare. Det som är bäst för den som ber med imamen [i moskén] under nätterna i Ramadan är att denne inte slutar att be förrän imamen slutar att be. Anledningen är att profeten – över honom vare Allāhs frid och välsignelser – har sagt:

Sannerligen, om en man står i nattbön med imamen tills denne avslutar; Allāh kommer att skriva ned [belöningen för att] ha stått hela natten [i bön]. [19]Abū Dawūd 1375, at-Tirmithi 806, Ibn Mājah 1327 och Ahmad 5:159

Det är föreskrivet att alla muslimer strävar hårt i olika former av dyrkan under denna ädla månad. De bör kämpa för att be frivilliga böner och recitera Koranen med reflektion och eftertanke. De bör öka sitt lovprisande av Allāh, kungöra Hans rätt att dyrkas ensam, prisa Honom, kungöra Hans storhet och söka Hans förlåtelse. De bör recitera föreskriven åkallan, påbjuda det goda, förbjuda det onda, bjuda in till Allāh, vara generösa mot de fattiga och behövande, kämpa för att vara vänlig mot föräldrar, hålla goda familjeband, hedra grannen, besöka den sjuke och andra goda handlingar. Anledningen är att profeten – över honom vare Allāhs frid och välsignelser – i den tidigare nämna hadithen har sagt:

Allāh ser hur ni tävlar i gott under den och Han berättar stolt för änglarna om er. Visa därför Allāh godhet från er själva. För sannerligen är den olycklige den som är eftersatt från Allāhs nåd under den [Ramadan]. [20]Majma'us-Zawa 3:142

Han har även sagt:

Den som kommer närmare Allāh under den [Ramadan] genom ett enda av kännetecknen i frivillig godhet, denne är lik den som utför en obligatorisk handling under andra tider. Och den som utför en obligatorisk handling under den, denne är lik den som utförde 70 obligatoriska handlingar vid andra tidpunkter. [21]Sahīh Ibn Khuzaymah 1887

Anledningen är även vad han har sagt i följande autentiska hadīth: "En 'umrah utförd under ramadan är likvärdig med en vallfärd, eller så sade han en vallfärd med mig." [22]al-Bukhāri 1863 och Muslim 1256

De ahādīth som visar tillåtelse för att tävla och att vara framåt med att utföra olika former av godhet under denna ädla månad är många.

Allāh är Den som vi ber skall hjälpa oss och alla muslimer till att göra allt som innehåller Hans välbehag och att Han accepterar vår fasta och att vi står i bön under natten. Vi ber Honom att Han ställer vår situation till rätta och att Han skyddar oss från avvikelser, prövningar och onda

ingivelser. På samma sätt ber vi Honom att Han gör muslimernas ledare rättfärdiga och enar deras ord runt sanningen.

Sannerligen, Han är Den som skyddar detta och Den som är kapabel att göra det.

as-Salamu 'Alaykum a Rahmatullāhi wa Barakatuhu

Författare:

Ibn 'Abdullāh Ibn Baz

Källa:

Muhammad bin 'Abdul-'Aziz al-Musnad (1422), Fatawa Islamiyah. Volym 3. Libanon: Maktaba Dar us-Salam. 211 s. ISBN saknas

Fotnoter:[+]

Fotnoter:

↑1 at-Tirmithi 682 och Ibn Mājah 1642

↑2 Majma'us-Zawa 3:142

↑3 al-Bukhāri 2014 och Muslim 759–760

↑4 al-Bukhāri 1904 och Muslim 161/1151

↑5 Koranen 2:43

↑6 Koranen 2:238

↑7 Koranen 23:1–2

↑8 Koranen 23:9–11

↑9 at-Tirmithi 2621

↑10 Koranen 98:5

↑11 al-Bukhāri 98:5

↑12 al-Bukhāri 1904 och Ahmad 6:244

↑13 al-Bukhāri 1903

↑14 al-Bukhāri 2014 och Muslim 759–760

↑15 Abū Dawūd 2380

↑16 al-Bukhāri 2518

↑17 al-Bukhāri 52 och Muslim 1599

↑18 al-Bukhāri 990 och Muslim 749

↑19 Abū Dawūd 1375, at-Tirmithi 806, Ibn Mājah 1327 och Ahmad 5:159

↑20 Majma'us-Zawa 3:142

↑21 Sahīh Ibn Khuzaymah 1887

↑22 al-Bukhāri 1863 och Muslim 1256